

τῆς χερσονήσου οἱ Σλαῦοι. Ἄξιον ὡσαύτως παρατηρήσεως εἶναι ὅτι ὁ Πορφυρογέννητος ὀνομάζει τοὺς Ἰθαινεεῖς Γραικοὺς καὶ οὐχὶ Ἑλληνας· ἐξ οὗ δῆλον ὅτι ἐν τῇ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι ἀπέφυγον ἔτι νὰ μεταχειρισθῶσι τὸ ὄνομα Ἑλλην ὡς ἐθνικὸν ὄνομα, διότι ἐσήμαινεν ἀκόμη μᾶλλον τὸν εἰδωλολάτρην. Ἐπιστήσωμεν ἐπὶ πᾶσι τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ μικρὸν εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἅπαντες οἱ ἀποστατήσαντες ἀφωρίσθησαν εἰς τὸν ἐν Πάτριας ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ὡς ἰδιοκτησία αὐτοῦ, ἐν ἄλλαις λέξεσι κατετάχθησαν εἰς τάξιν κληρικοπαροίκων. Ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ γεγονός τοῦτο δὲν φαίνεται συμβιβαζόμενον οὔτε πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς μεταρρυθμίσεως γενομένην κατάργησιν τῆς δουλοπαροικίας οὔτε πρὸς τὸν ὀλίγον τοῦ Νικηφόρου ζῆλον ὑπὲρ τοῦ πλουτισμοῦ τῶν ἐκκλησιῶν. Ἀλλά, πρῶτον, ἐνταῦθα δὲν προέκειτο περὶ συνήθων τοῦ κράτους ὑπηκόων, προέκειτο περὶ ξένων ἀλλοθρήσκων καὶ ἀδιακόπως στασιαζόντων ἀποίκων, οἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ προσοικειωθῶσι τῇ πολιτεία, νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τοὺς νόμους αὐτῆς καὶ οὕτω διαρκῶς νὰ δαμασθῶσιν εἰμὴ παραδεχόμενοι τὸ χριστιανικὸν θρησκεῦμα· ἵνα δὲ παραδεχθῶσι τὸ χριστιανικὸν θρησκεῦμα, συντελεστικώτατον ἦτο νὰ συναρμολογηθῶσι διὰ συνεχοῦς τινος δεσμοῦ μετὰ τοῦ προειρημένου ναοῦ. Αὕτη λοιπὸν ἢ δουλοπαροικία ὠρίσθη ἐκτάκτως χάριν ἰδιάζοντος πολιτικοῦ σκοποῦ καὶ ἐπὶ ξένων μᾶλλον ἢ ὑπηκόων. Ὅτι δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν καθυπεβλήθησαν εἰς θεσμόν συνήθη καὶ κοινῶς τότε ἰσχύοντα, ἐξάγεται πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐκ τοῦ ὅτι εἰδικὰ σιγίλλια ὠρίσαν τὸ τί ὄφειλον νὰ παρέχωσιν εἰς τὸν μητροπολίτην, ἐνῶ, ἂν προέκειτο περὶ καταστάσεως ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τῶν ἐπικρατούντων νόμων, οἱ νόμοι οὗτοι ἠθέλον κανονίζει τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν, οὐδὲ ἠθέλεν εἶναι χρεία εἰδικῶν περὶ τούτου διατάξεων. Πρὸς τούτοις ὁ βασιλεὺς Νικηφόρος ἀντὶ τῆς δωρεᾶς ταύτης ἐπέβαλεν εἰς τὸν μητροπολίτην νὰ συντηρῇ τοὺς στρατηγούς καὶ τὰ στρατιωτικὰ σώματα καὶ τοὺς ξένους πρέσβεις, καθ' ὅσον πάντες οὗτοι διερχόμενοι διὰ Πατρῶν ἠθέλον παραμένει ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπερ συνάδει ἐπὶ τέλους πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν ἄλλων τοῦ Νικηφόρου διατάξεων ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Αἱ περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τοῦ κράτους φροντίδες τοῦ Νικηφόρου διεκόπτοντο συνεχῶς σχεδὸν ὑπὸ τῶν ἀγώνων οὓς ἠναγκάζετο νὰ διεξάγῃ πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς πολεμίους, τοὺς Μωαμεθανοὺς καὶ τοὺς Βουλγάρους. Ἰσθρήσαμεν ἤδη τὰς περιπετείας τῶν κατὰ τὰ πρῶτα τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔτη πολέμων πρὸς τοὺς Μωαμεθανοὺς. Ἄμα δὲ ἀπαλλαγείς τῶν ἐχθρῶν τούτων ἐδέησε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν εἰς τοὺς Βουλγάρους. Οἱ Βούλγαροι, ὠφεληθέντες ἐκ τῆς παραλυσίας εἰς ἣν περιέστη τὸ κράτος ἐπὶ τῶν τελευταίων εἴκοσι καὶ πέντε ἐνιαυτῶν, ἀνέκνυσαν ἐκ τῆς ταπεινώσεως εἰς ἣν εἶχε καθυποβάλλει αὐτοὺς ὁ Κωνσταντῖνος Ε' καὶ ἀπέβησαν πάλιν ἐπικίνδυνοι ὑπὸ τὸν νέον αὐτῶν ἡγεμόνα Κροῦμμον, ὅστις ἤρχεν οὐ μόνον τῶν ἐντεῦθεν τοῦ Ἰσθρου Βουλγάρων ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν Οὐγγαρία καὶ Τρανσυλβανία κατασταθέντων. Ὅθεν ἔτι ἀπὸ τοῦ 807 ἠναγκάσθη ὁ Νικηφόρος νὰ στρατεύσῃ κατ' αὐτῶν καὶ εἶχεν ἤδη καταλάβει τὴν Ἀδριανούπολιν, ὅτε μαθὼν ὅτι σπουδαία κατ' αὐτοῦ ἐσκευαζοῦντο συνωμοσία ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπέστρεψεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν, ἀναθεὶς τὴν ἡγεμονίαν τοῦ στρατοῦ εἰς τὸν σπαθάριον Βαρδάνιον τὸν Ἀνεμᾶν, ὅστις ὅμως, ὡς φαίνεται, δὲν ἐνέβαλεν εἰς τὴν χώραν τῶν πολεμίων ἀλλ' ἠρκέσθη ν' ἀσφαλίσῃ ὅσον ἔνεστι τὰ μεθόρια. Τὴν συνωμοσίαν ἐκείνην, ἣτις προληφθεῖσα κατὰ τὸ 807 ἀνέθορε κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, καὶ πάλιν περιεστάλῃ διὰ τῆς συλλήψεως καὶ τῆς τιμωρίας τῶν ἐνόχων, ὑπεκίνει ἢ μοναχικὴ πατρία. Ὁ Νικηφόρος δὲν ἐπέβαλε μὲν